

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Střední odborné učiliště technické, Odborné učiliště a Učiliště,
Frýdek-Místek, tř. Pionýrů 2069**

tř. Pionýrů 2069, 738 02 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600 016 307

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana
Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání orientační inspekce: 3. - 11. listopadu 1999

Čj.	142 299/99-11119
Signatura	on2zt205

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Střední odborné učiliště technické, Odborné učiliště a Učiliště, Frýdek-Místek, tř. Pionýrů 2069 je zařazeno do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999, pod čj. 10 922/99-21. Součástí školy jsou domov mládeže a školní jídelna. Mimo vlastní areál školy jsou pro některé obory zřízena odloučená pracoviště odborného výcviku ve Frýdlantě n. Ostravicí, Žižkova 684 a Chlebovicích - Důl Paskov.

V letošním školním roce má škola ve třech ročnících zřízeno celkem 39 tříd. V denním studiu navštěvuje školu 420 žáků SOU (z toho 140 ve čtyřletých maturitních oborech), 114 žáků OU a 6 žáků U. V denním a dálkovém nástavbovém studiu navštěvuje školu 216 žáků prvního až třetího ročníku. Škola je co do počtu tříd i žáků největší střední školou v okrese Frýdek-Místek.

Orientační inspekce se v oblasti hodnocení a kvality vzdělávání zaměřila na okruh stěžejních všeobecně vzdělávacích předmětů, odborných předmětů a odborného výcviku.

Hodnocení kvality vzdělávání ve společenskovedních předmětech - český jazyk a literatura, dějepis a občanská nauka

Hospitace společenskovedních předmětů se celkově uskutečnily v 16 vyučovacích hodinách ve třídách s obory studijními i výučnými.

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu pro učební i studijní obory. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu. Vzhledem k tomu, že učitelé sledovaných ročníků postupují s třídami do vyšších ročníků a tematické plány učiva jsou konzultovány v příslušných předmětových komisích, nedochází k obsahové duplicitě.

Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Vyučující jsou informováni o žácích s vývojovými poruchami učení a při hodnocení je k jejich poruše přihlíženo. Všichni vyučující zpracovali tematické plány, jejich plnění vedení školy kontroluje, nebylo zjištěno žádné závažnější časové opoždění v probíraném učivu.

Na vlastní vyučovací proces se učitelé zodpovědně připravují, respektují zásady soustavnosti, přiměřenosti a spojení teorie s praxí. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je využívána tím, že vyučují předmětům své aprobační skupiny. Jejich delší pedagogická praxe a vstřícný vztah k žákům pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky.

Ve škole je dostatek vhodných prostor pro výuku. Pro výuku českého jazyka a literatury jsou k dispozici dvě odborné pracovny s videorekordérem a knihovny, výukové prostory tříd odpovídají psychohygienickým zásadám a jsou vhodně a účelně vybaveny. Vybavení učebními pomůckami pro český jazyk a literaturu je hodnoceno vyučujícími jako vyhovující, vybavení pro dějepis a občanskou nauku je hodnoceno jako dobré. Didaktická technika je účelně využívána (především videorekordér a zpětný projektor).

Předmětová komise českého jazyka a literatury má čtyři členy, schůzky komise se konají minimálně 4x ročně, ale podle potřeby i častěji. O jednáních je veden zápis, komisi řídí zkušená a plně kvalifikovaná vyučující. Předmětová komise dějepisu, občanské nauky, právní nauky a sociologie má dva členy. Schůzky členů komise se konají 6x ročně, ke dni inspekce se uskutečnily tři schůzky. Komisi řídí vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, zápisy

z jednání obsahují relevantní údaje. Malý počet členů umožňuje častý neformální styk podle potřeby.

Žáci pracují s učebnicemi a dalším studijním materiálem, který je pro žáky rozmnožován. Při diktátu např. pracují dyslektici se cvičeními, v nichž jen doplňují pravopisné jevy, které obsahuje vlastní diktát.

V průběhu dne se učitelé přesunují mezi dvěma budovami (blok A, B), musí si proto pomůcky pro výuku připravovat v předstihu, vykonávají-li pedagogický dozor nad žáky, je tato situace pro ně náročná. Délka vyučovacích hodin a přestávek však není narušena.

Struktura jednotlivých vyučovacích hodin je promyšlena a odpovídá věku žáků a výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny jsou podávány jasně, srozumitelně, respektují aktuální složení třídy. Tempo hodiny se řídí úspěchy žáků. Výběr, sled a množství informací je vzhledem k obsahové náročnosti probíraného učiva přiměřené. Žáci mají dostatek času k procvičování učiva. Forma písemného záznamu je funkční a přiměřená. Sešity žáků vyučující kontrolují.

Žáci jsou vedeni k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka, k prohlubování znalostí pravopisu a k praktickému užívání funkčních stylů. Vyučování literatury probíhá v součinnosti s jazykovou výchovou a její slohovou složkou. V literatuře je kladen důraz na práci s literárním textem a na jeho interpretaci, na poznání národního i světového kulturního dědictví.

Vyučující navazují na probírané učivo a připomínají i učivo základní školy. Zadávané žákovské referáty se týkají buď učiva již probraného, nebo doplňují dílčí problematiku aktuálního učiva. Referáty přednášejí žáci většinou z paměti, jen s minimální oporou o připravený text, jejich obsahová i formální stránka je většinou velmi dobrá. Učitelé poskytují žákům při přípravě referátů pomoc. Český jazyk a literatura tak plní funkci integrujícího činitele všech učebních předmětů.

Žákovské referáty jsou běžnou součástí i vyučovacích hodin dějepisu a občanské nauky, jejich rozsah je dán vyčerpáním zvolené problematiky. Jsou využívány rozmanité vyučovací metody a formy práce, které se v průběhu vyučovacího procesu sledovaných hodin vhodným způsobem střídají. Převažovala metoda výkladu, dialogu, diskuse a samostatné práce. Problémově kladené otázky v dějepise a občanské nauce podněcovaly žáky k aktivitě, řízená diskuse v občanské výchově přispívala k výchově k občanství, národní hrdosti a umožňovala žákům vyjádřit vlastní názor. Žáci prokázali, že mají zájem o aktuální problémy života naší společnosti a jsou s nimi seznámeni.

Je vytvářen prostor pro individuální i skupinové aktivity. Učitelé si průběžně ověřují, že všichni žáci učivu porozuměli. Je pamatováno na aplikaci různých hledisek a příkladů. Učivo je interpretováno věcně správně a v souladu se současným stavem teorie a praxe v dané oblasti. Žáci jsou upozorňováni na to, co z probíraného učiva je učivo základní, co rozšiřující a co ilustrativní. Žáci vědí, co bude vyžadováno, domácí úkoly jsou zadávány, žáci jsou upozorňováni na případná klíčová úskalí.

Ve vyučovacích hodinách jsou jednotlivé části hodiny nanásilně propojeny a vyučovací čas je efektivně využíván. V závěru vyučovacích hodin je dostatek času k ukončení lekce. Organizace výuky umožňovala všem žákům třídy úspěšné uplatnění, přihlížela k individuálnímu pracovnímu tempu žáků i k jejich okamžité dispozici. Žáci jsou vedeni nejen k reprodukci poznatků, ale i k jejich aplikaci. Je využíváno vstupních motivačních výzev i další motivace v průběhu hodiny.

K hodnocení žáků užívají učitelé obvyklých způsobů. Vedení školy i vyučující sledují, aby nedocházelo ke kumulaci zejména písemného zkoušení.

Zkoušení žáci většinou prokázali dobré vědomosti, dobrou orientaci v dané problematice.

Ústní zkoušení má charakter zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou, navazuje na probrané učivo. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, spravedlivé a vždy zdůvodněné. Jsou respektovány jejich individuální dispozice, je oceňována jejich snaha o pokrok. Hodnocení žáků je převážně pozitivně zaměřeno. Žáci se poměrně rychle soustředí na splnění úkolů, dokáží soustředěně a samostatně pracovat. Mají dobré jazykové dovednosti, své vědomosti a dovednosti dokáží aplikovat v různých situacích, chápou souvislosti. Aktivita žáků byla větší v učebních oborech s maturitou. Písemný projev většiny žáků je na odpovídající úrovni po stránce formální i obsahové.

Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány, frekvence známek podle klasifikace v žákovských knížkách odpovídá charakteru předmětu a jeho hodinové dotaci.

Dohodnutá pravidla jednání jsou známá, akceptovaná a respektovaná. Chování žáků je většinou kultivované, mají smysl pro vzájemnou spolupráci, projevuje se u nich samostatnost a odpovědnost. Osobnost žáka je respektována, komunikace je založena na vzájemné důvěře, komunikativní dovednosti žáků jsou rozvíjeny. U většiny žáků se projevoval pozitivní vztah k výuce, projevy nežádoucího chování žáků se v hospitovaných hodinách nevyskytovaly.

Sledované vyučovací hodiny českého jazyka a literatury, dějepisu a občanské nauky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika, fyzika

Inspekční hospitace byly uskutečněny v šesti vyučovacích hodinách, a to tři v matematice a tři ve fyzice.

Časová dotace v matematice a fyzice včetně provedených úprav je v souladu se schválenými učebními plány. Ve všech předmětech této skupiny je učivo rozčleněno do ročníků podle schválených učebních osnov tak, že nedochází ani k obsahové duplicitě, ani k absenci důležité části obsahu. Pro zlepšení úrovně vzdělávání v matematice je v oborech zakončovaných maturitní zkouškou zaveden nepovinný předmět cvičení z matematiky s časovou dotací 2 h/týden. Každý učitel předložil před začátkem hospitace školnímu inspektorovi tematický plán učiva na školní rok. Ve všech případech byly plány v přiměřeném souladu s učebními osnovami. Výukové cíle stanovené v jednotlivých vyučovacích hodinách byly dosaženy.

Inspekční hospitace byly rozvrženy tak, aby umožnily sledování vzdělávací činnosti všech učitelů, kteří daným předmětům vyučují. Až na jednu výjimku všichni splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost, kterou také vedení školy téměř beze zbytku využívá. Ve zmíněném výjimečném případě scházející způsobilost pravděpodobně dosti negativně ovlivňuje kvalitu výuky. Oběma předmětům se vyučuje v běžně zařízených učebnách. Pro kvalitu vyučování fyzice má tento stav negativní dopad, neboť charakter předmětu vyžaduje výuku v odborné učebně. Z hlediska psychohygienických zásad jsou používané výukové prostory čisté, esteticky vyzdobené, v budově B dobře osvětlené (v budově A bylo osvětlení navštívené učebny pravděpodobně málo vyhovující) a vybavené nábytkem, který však většinou již utrpěl ze strany žáků poškození. Ani didaktická technika, ani učební pomůcky nebyly během sledované výuky použity.

Struktura sledovaných hodin odpovídala jak věku žáků, tak i stanoveným výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny byly většinou jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků, u učitele fyziky bez odborné a pedagogické způsobilosti však poněkud rozvleklé a málo konkrétní. Všechny hodiny byly vedeny frontálně se smíšenou strukturou. Další vyučovací metody, využívající skupinové nebo individuální aktivity, nebyly aplikovány. Výběr, sled a množství předávaných informací byl většinou přiměřený náročnosti učiva. Všichni učitelé se pokoušeli sledovat návaznost učiva u žáků a přizpůsobovali tomu tempo výkladu a míru

procvičování. Organizace hodin většinou odpovídala psychohygienickým požadavkům. Aktivita žáků se převážně omezovala na krátké odpovědi vyžadující další zpřesnění. Učivo bylo učiteli interpretováno dostatečně věcně správně.

Učitelé v úvodu hodin většinou opakovali učivo s cílem zajistit návaznost na předcházející látku a motivovat žáky pro koncentraci na další výklad. Během hodiny vedené nejzkušenější učitelkou matematiky byl z hlediska motivace velmi úspěšně použit příklad z praxe. Vyučující často využívali motivačních výzev a pozitivního posilování, při řešení úloh ochotně poskytovali žákům pomoc. Diagnostikování a hodnocení žákovských vědomostí a dovedností bylo u většiny učitelů rutinní, u jednoho učitele fyziky však vykazovalo výrazné nedostatky (příliš široce formulované otázky při ústním zkoušení, nízká úroveň vzájemné komunikace, nedostatečná kontrola grafického projevu žáků, neobjektivní hodnocení výkonů žáků). Předmětová komise by se měla problematikou forem zkoušení a hodnocení dlouhodobě zabývat.

V navštívených hodinách bylo patrné, že všichni učitelé respektují osobnost žáka. Prostor pro diskusi by učitelé sledovaných předmětů rádi ještě více otevřeli, ze strany žáků je však zájem velmi omezený. Formulace jejich odpovědí jsou často neúplné a nepřesné, místo rozvoje myšlenek v nich obsažených učitelé příslušný čas věnují formální a obsahové korekci. Rozvoj komunikativních dovedností bude proto vyžadovat od učitelů více invence v přípravě a více trpělivosti při realizaci. Úroveň verbální a neverbální komunikace se u učitelů sledovaných předmětů znatelně liší. Nežádoucí chování žáků nebylo během hospitací pozorováno, žáci projevovali k výuce spíše pozitivní vztah.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice a fyzice

Plánování a příprava výuky je u jednotlivých učitelů znatelně rozdílná, celkově je hodnocena jako velmi dobrá. Personální podmínky pro výuku matematiky jsou velmi dobré, tytéž podmínky pro výuku fyziky jsou horší vlivem absence pedagogické a odborné způsobilosti u jednoho z vyučujících. Materiální podmínky pro výuku matematiky jsou hodnoceny jako velmi dobré, u fyziky, pro jejíž výuku nemá škola odbornou učebnu, jsou hodnoceny jako ještě vyhovující. Účelnost a vhodnost organizace výuky je v obou předmětech dobrá. Účinnost motivace a hodnocení žáků je u jednotlivých učitelů výrazně rozdílná a byla hodnocena stupni velmi dobrý až ještě vyhovující. Podobně tomu je i s hodnocením interakce a komunikace. Souhrnně má výuka matematiky a fyziky průměrnou kvalitu.

Elektrotechnické odborné předměty

Během inspekce byly provedeny hodnotící návštěvy v osmi vyučovacích hodinách. Jejich rozložení ve dnech sudého a lichého týdne bylo podřízeno požadavku, aby byl hodnocení podroben každý učitel odborných elektrotechnických předmětů. Tento požadavek se podařilo splnit.

Porovnáním platného rozvrhu hodin, třídních knih a namátkově vybraných katalogových listů se schválenými učebními plány elektrotechnických oborů bylo zjištěno, že časová dotace příslušným předmětům je v intervalu povolené desetiprocentní tolerance. Dále byly porovnány roční tematické plány učitelů s učebními osnovami elektrotechnických předmětů a bylo shledáno, že se obsahy v rámci povolené třicetiprocentní tolerance kryjí. V těch případech, kdy je předmět vyučován v několika ročnících, je zajištěna kontinuita přechodů. Výukové cíle stanovené učiteli pro jednotlivé hodiny odpovídaly poměrně dobře složení tříd a byly většinou v dobrém souladu se zásadou spojení teorie s praxí.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů elektrotechnických předmětů je až na jednu výjimku v souladu s platným předpisem. Zmíněná výjimka se týká učitele, který scházející pedagogickou způsobilost kompenzuje mnohaletými zkušenostmi a opravdovým nadšením pro učitelské povolání. Obecně však učitelé pocítují současnou úroveň dalšího vzdělávání hlavně v odborné oblasti jako nedostatečnou. Zároveň považují za nedostatečné i vybavení odborné knihovny moderní elektrotechnickou literaturou. Pro výuku má škola dostatek vhodných prostor. Úroveň jejich profesně orientované a pozitivně motivující výzdoby je však nevyrovnaná. Učebny odpovídají psychohygienickým zásadám, jen osvětlení místností v budově A je pravděpodobně nižší než vyžadují příslušné technické předpisy. Učebny pro elektrotechnická měření jsou zařízeny účelně, potřebná finančně náročná měřicí zařízení jsou pořizována postupně. V současné době škole citelně schází počítačové vybavení pro aplikační užití v elektrotechnickém měření. Během inspekce učitelé běžně ve výuce používali zpětné projektory.

Učitelé vedli většinu hodin frontálně. Jejich strukturu plánovali jako smíšenou, v jednom případě měla hodina charakter ryze repetiční. V organizaci výuky nebyl nikdy vytvořen prostor pro skupinové aktivity. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Ve výkladové části byla jednou velmi vhodně použita metoda komparace, její efektivita však byla snížena nedostatečnou spoluprací s žáky. Rovněž ojediněle byla zvolena metoda práce s chybou. Učivo bylo interpretováno věcně správně, ve všech sledovaných hodinách byli žáci vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Při použití zpětných projektorů byly některé vlastnoručně vyrobené transparenty technicky nedokonalé a efektivita takto použité didaktické techniky byla nízká.

Učitelé často jako vstupní motivační metodu používali souhrnnou repetici předchozího učiva nebo kontrolu porozumění řešením jednoduché charakteristické úlohy. Poměrně často zařazovali na začátek různé diagnostické metody. Ústní zkoušení mělo obvykle roztržitý, epizodický charakter. Učitelé neměli připraveno konkrétní znění otázek, jejich formulace byla široká a obvykle musela být dodatečně zpřesňována. Hodnocení žákovských znalostí a dovedností bylo zdůvodňováno neúplně a nepřesně. Předmětová komise by se měla použitím různých diagnostických metod trvale zabývat. Během všech fází výuky učitelé často používali motivační výzvy a pozitivní posilování, při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc.

Ze strany učitelů je osobnost každého žáka respektována, dohodnutá pravidla jednání jsou známá a oboustranně akceptovaná. Učitelé se pokoušejí rozvíjet komunikativní schopnosti žáků, výsledky však neodpovídají vynaloženému úsilí. Zvolené metody jsou pravděpodobně málo efektivní nebo nejsou důsledně aplikovány. Při kontrolních hospitacích ze strany vedení školy nebo při vzájemných hospitacích by mělo být jejich užití vždy podrobně sledováno. Žáci projevovali k výuce spíše pozitivní vztah. Během hospitací nebyly zaznamenány žádné projevy nežádoucího chování žáků.

Hodnocení kvality vzdělávání v odborných elektrotechnických předmětech

Plánování a příprava učitelů na vyučování byla ve sledovaných hodinách velmi dobrá. Personální podmínky výuky jsou rovněž hodnoceny jako velmi dobré - scházející pedagogická způsobilost jednoho z učitelů je vykompenzována jeho zkušenostmi a nadšením. Materiální podmínky pro výuku jsou dobré, s ohledem na budoucí specializaci SOU na stavebnictví a elektrotechniku je však třeba plánovat jejich zlepšení hlavně v oblasti elektrotechnických měření. Psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako dobré, organizace, formy a metody výuky jako velmi dobré, stejně jako motivace a hodnocení žáků. V oblasti interakce a komunikace mezi žáky a učiteli jsou pozitivní

a negativa v rovnováze. Vzdělávání v odborných elektrotechnických předmětech je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Odborný výcvik

Hospitace a průběžné kontroly se uskutečnily ve všech střediscích a pracovištích skupinové výuky odborného výcviku.

Plánování, příprava a průběh výuky odborného výcviku vychází z plánů hlavních úkolů, organizace a metodiky činnosti na úseku praktického vyučování pro školní rok 1999/2000 zpracovaného zástupcem ředitele pro odborný výcvik.

Mistři odborného výcviku (dále jen MOV) mají zpracovány tematické plány pro jednotlivé učební i studijní obory. Plány vychází z platných učebních dokumentů, jsou koordinovány v rámci jednotlivých metodických komisí a schvalovány ředitelem školy. Časové dotace ve sledovaných hodinách odpovídaly schváleným tematickým plánům a případné úpravy byly v souladu s učebními dokumenty. Při nemožnosti zabezpečit výuku určité části nebo celého tematického celku jsou zpracovány přerazovací plány, které stanoví, ve kterých termínech budou žáci výuku absolvovat.

Promyšleným plánováním nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Účastí učitelů odborných předmětů v metodických komisích odborného výcviku je dodržena zásada spojení teorie s praxí. Povinná i další pedagogická dokumentace je všemi pracovníky na úseku odborného výcviku vedena správně, přehledně a velmi pečlivě.

Odborná a pedagogická způsobilost vrchních mistrů a mistrů odborného výcviku je vzhledem k jejich počtu, různosti zaměření a nedostatku na trhu práce v některých oborech (např. malíř - natěrač) velmi dobrá. Z celkového počtu 40 pracovníků splňuje veškerá kvalifikační kritéria 73% pracovníků. Většina z nich navíc absolvovala speciální kurzy a školení. Vysoká odbornost a specializace MOV pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky.

Centrum výuky a převážná většina pracovišť elektrotechnických oborů je umístěna přímo v areálu SOU. Využívány jsou učebny pro výuku základních zámečnických a elektrikářských prací, specializovaná odborná pracoviště, metodické učebny, odborné učebny a měřicí laboratoř s výpočetní technikou.

Obory strojírenské, včetně centra výuky a většina odborných pracovišť jsou umístěny na odloučeném pracovišti v Chlebovicích. K výuce jsou zde využívány učebny pro výuku základních prací, metodické učebny, provozní dílny, specializované dílny a svářečská škola.

Pracoviště stavebních oborů jsou umístěna v areálu SOU a na odloučeném pracovišti ve Frýdlantě n. Ostravicí (obory truhlářské). Žákům jsou k dispozici učebny, strojní dílny, dílny pro kompletizaci výrobků a specializovaná odborná pracoviště (např. zdění, obkladů, malířských technik a instalaterských prací).

Oborům pro absolventy zvláštních škol a pro žáky s neukončenou školní docházkou slouží dle učebního zaměření některá výše jmenovaná pracoviště a pro kuchařské práce prostory kuchyně SOU (cvičné kuchyňky, provozní kuchyně, metodická učebna a společenská místnost pro výuku stolničení).

Pro výuku odborného výcviku ve všech oborech je vytvořen dostatek vhodných prostor. Učebny, odborné učebny i další specializovaná pracoviště jsou vybaveny vhodně, účelně a v rámci specifických podmínek jsou i esteticky upraveny. Didaktická a výpočetní technika je využívána dle konkrétních potřeb jednotlivých odborností. Pracoviště odpovídají základním psychohygienickým zásadám i bezpečnostním předpisům.

I přes omezené finanční prostředky se vedení školy i jednotliví pedagogičtí pracovníci

maximálně snaží o modernizaci pracovišť tak, aby byla vybavena pomůckami a zařízeními odpovídajícím současným požadavkům trhu, se kterými se budou žáci setkávat v praxi. Zavádění nových technologií do výuky se začíná stále více dařit, hlavně vlastní prezentací školy na veřejnosti a úzkou spoluprací školy s úspěšnými firmami, které se zabývají činnostmi odpovídajícími oborům, vyučovaným na SOU.

Odborný výcvik je uskutečňován v naprosté většině formou skupinové výuky, kde je zřízeno celkem 68 učebně vyučovacích skupin. Jen 6% žáků druhých a třetích ročníků vykonává odborný výcvik na smluvních pracovištích.

Organizace výuky splňuje základní psychohygienické podmínky (zahájení a ukončení výuky, přestávky) a odpovídá platným předpisům.

Nezbytné organizační pokyny mistrů byly ve sledovaných hodinách před zahájením i v průběhu výuky jasné, srozumitelné a přiměřené možnostem žáků. V úvodu výcviku byla zopakována či vysvětlena teoretická část probíraného tematického celku, zdůrazněny byly základní pracovní postupy a bezpečnost při práci. Dle potřeby byly předvedeny praktické ukázky jednotlivých činností. Během výuky mistři průběžně sledovali a kontrolovali práci žáků a upozorňovali na případné chyby a nedostatky. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem. V závěru vyučovacního dne bylo provedeno celkové zhodnocení prováděných činností, případně provedena klasifikace prací jednotlivých žáků. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků a byla také oceňována jejich snaha. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně. Probírané učivo bylo v souladu se současným stavem teorie a praxe v daných odbornostech.

Vyučovací čas byl ve sledovaných hodinách efektivně využit a vlastní aktivita žáků byla velmi dobrá.

Komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a mistry byla na dobré úrovni. Dohodnutá pravidla chování a jednání jsou známa a oboustraně akceptována. Mistři jsou na žáky přiměřeně nároční a snaží se vytvářet příznivou atmosféru vzájemné důvěry, spolupráce a tolerance. Projevy nežádoucího chování nebyly ve sledovaných hodinách zjištěny. Na základě pohovorů se žáky lze konstatovat, že naprostá většina žáků má k výuce odborného výcviku pozitivní vztah.

Hodnocení kvality vzdělávání v odborném výcviku

Plánování, vedení dokumentace a příprava mistrů odborného výcviku na vyučování byla ve sledovaných hodinách výborná. Personální a materiální podmínky zabezpečení výuky jsou vzhledem k šíři odborností hodnoceny jako velmi dobré. Psychohygienické podmínky jsou dobré, organizace, formy a metody výuky lze hodnotit velmi dobře stejně jako motivaci žáků. Interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je odpovídající.

Vzdělávání v odborném výcviku je hodnoceno celkově jako velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. S přihlédnutím k připravované optimalizaci sítě středních škol v okrese Frýdek-

Místek a požadavkům trhu práce je snahou vedení školy rozšíření výuky elektrotechnických a stavebních oborů. Prioritami jsou další zkvalitnění pedagogické a výchovné práce učitelů, pokračování v modernizaci vybavení školy, pracovišť odborného výcviku a příprava pro zřízení nového učební oboru montér suchých staveb na úseku teoretického i praktického vyučování. Na koncepčních záměrech se podílí většina pedagogických pracovníků školy a stanovené cíle jsou reálné.

Plánování je pojato jako ucelený systém, vychází z vytyčených hlavních cílů a úkolů školy pro školní rok 1999/2000, na něž navazuje samostatně zpracovaný plán činnosti pro úsek odborného výcviku.

Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno, že ve škole jsou vyučovány všechny obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol a výuka probíhá podle schválených učebních plánů. Nabídka nepovinných předmětů (cvičení z matematiky, internet a psychologie práce) je pro žáky velmi přínosná a ve značné míře využívána.

Hodnocení - velmi dobré.

Organizování

Kompetence vedoucích pracovníků i dalších pedagogických zaměstnanců školy jsou jasně vymezeny v rámci hlavních cílů a úkolů pro školní rok. Jednotliví pracovníci mají vytyčeny konkrétní úkoly, za které zodpovídají a rovněž jsou na ně delegovány příslušné pravomoci.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace výchovně-vzdělávací činnosti školy je vedena velmi pečlivě na schválených tiskopisech a je zodpovědnými pracovníky pravidelně kontrolována. Pro další dokumentaci, kde nejsou tiskopisy ministerstvem předepsány, jsou vytvořeny tiskopisy vlastní.

Poradníorgány jsou zavedeny. Mimo pedagogické rady je tvoří především metodické komise teoretické výuky (11), odborného výcviku (9) a výchovná komise.

Pracovní porady užšího vedení školy se konají pravidelně jednou týdně, stejně jako operativní schůzky učitelů teoretického vyučování. Porady rozšířeného vedení školy a vrchních mistrů se konají jednou měsíčně a dle potřeby, stejně tak jako jednání výchovné komise. Ze všech porad a schůzek jsou vedeny písemné zápisy. K dalšímu předávání informací pro vyučující slouží nástěnky umístěné ve sborovně a pro žáky ve třídách a na chodbách školy. Potřebné informace uvnitř školy jsou předávány rychle a úplně.

Veškerá osobní data o vyučujících a žácích jsou vedena a umístěna u referentky personálního oddělení, čímž je zajištěna jejich dostatečná ochrana.

Organizace vyučování odpovídá závazným právním předpisům pro žáky středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť.

Základní informace zákonným zástupcům žáků jsou poskytovány vyučujícími na třídních schůzkách rodičů, které se konají 2x ročně. Po vzájemné domluvě mohou rodiče kdykoli během školního roku hovořit s jednotlivými vyučujícími a mistry. Při závažných kázeňských přestupcích, či výrazném zhoršení prospěchu jsou rodiče formou doporučených dopisů zváni na jednání výchovné komise školy.

Rada školy, ani sdružení rodičů nejsou zřízeny.

Na veřejnosti se škola prezentuje především Dnem otevřených dveří, účasí žáků v soutěžích dovednosti a pořádáním sportovních akcí. Nedílnou součástí prezentace školy je i účast vyučujících odborných předmětů a mistrů na speciálních školeních a inzerce.

Na základě pohovorů s pedagogickými pracovníky a kontroly dokumentace inspekce

konstatuje, že ředitel využívá podněty a připomínky pracovníků školy, orgánů státní správy i dalších partnerů.

Hodnocení - velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Základním nástrojem operativního řízení školy je plán hlavních cílů a úkolů včetně plánu organizace a úkolů na úseku praktického vyučování. Vedoucí pracovníci se zúčastňují jednání poradních orgánů, reagují na jejich návrhy a připomínky, případně je aplikují do organizace školy. Operativní řízení se jako celek jeví jako funkční, pružné a účinné.

Pro uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti mají všichni pracovníci školy vytvořeny velmi dobré podmínky. Využívají je zvláště vyučující odborných předmětů a odborného výcviku. Většina z nich se zúčastňuje odborných seminářů, školení a veletrhů. Dva z mistrů odborného výcviku si zvyšují kvalifikaci bakalářským studiem.

Kriteria pro hodnocení pracovníků jsou všeobecně známa, byla oznámena na počátku školního roku při poradách jednotlivých úseků. Odměny jsou poskytovány za plnění významných či mimořádných pracovních úkolů. Systém pravidelného hodnocení je součástí práce zástupců ředitele, a to formou měsíčního posuzování výsledků pracovníků úseku.

Hodnocení - velmi dobré

Kontrolní mechanismy

Vzhledem ke složité organizační struktuře je plán funkčních kontrol tvořen po vlastní ose řízení. Je v něm vymezena oblast kontroly ředitele školy, zástupců ředitele pro teoretické vyučování i odborný výcvik. Na poradách užšího vedení školy je prováděna analýza výsledků kontrol, jsou zde přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků a upřesňovány další konkrétní úkoly. Kontrolní činnost vedení školy je zaměřena na oblasti výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy. Výsledky kontrol a hospitací jsou projednávány s jednotlivými pracovníky.

Inspekci byly předloženy plány hospitační a kontrolní činnosti na jednotlivých úsecích i jejich závěry. Na základě předložených dokumentů a rozhovorů s pracovníky školy lze konstatovat, že systém a kvalita kontrolní činnosti je funkční a účinná.

Hodnocení - velmi dobré

Hodnocení kvality řízení

Celková kvalita řízení školy s přihlédnutím ke všem jejím aspektům je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Kvalifikovaná výchovná poradkyně vykonává svou funkci devět let. Vzniklé výchovné

a vzdělávací problémy řeší v závažných případech se žáky, jejich zákonnými zástupci, ve spolupráci s třídními učiteli mistry odborného výcviku. Pokud to závažnost problémů vyžaduje, řeší je ve spolupráci s výchovnou komisí, která se schází 1x měsíčně.

Výchovná poradkyně je členkou širšího vedení školy, k dispozici má kabinet, který je pro výkon její funkce dobře vybaven. Pracuje podle plánu, který je rozpracován pro jednotlivé měsíce, je aktualizován a plnění plánu je kontrolováno.

Každé pondělí je vyhrazeno pro konzultace, mohou se však uskutečnit i v jiné dny po vzájemné dohodě. Žákům je věnována individuální péče. Informace výchovné poradkyně jsou zveřejňovány na nástěnce. Zájemcům o vysokoškolské studium pomáhá výchovná poradkyně s výběrem školy, pro uchazeče o vysokoškolské studium jsou organizovány konzultace (především v matematice a fyzice). V loňském školním roce bylo přijato k vysokoškolskému studiu 17 žáků.

Výchovná poradkyně se účastní porad, které pro výchovné poradce pořádá PPP ve Frýdku-Místku, účastní se burz práce, je v kontaktu s výchovnými poradci základních škol. Velmi dobře spolupracuje s Úřadem práce ve Frýdku-Místku. Současně vykonává funkci primární preventivní drogové závislosti, spolupracuje s Centrem Nové naděje ve Frýdku-Místku (krizová intervence a poradenství).

Průběžně se konají besedy se žáky o prevenci drogové závislosti. Výchovná poradkyně hodnotí chování žáků jako velmi dobré, projevy šikany nebyly zaznamenány. Pozitivně oceňuje množství sportovních aktivit, které tvoří náplň volného času žáků. Prezentaci školy na veřejnosti je věnována maximální pozornost.

Výchovné poradenství a prevence drogové závislosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Nepovinné předměty

Předmět internet je vyučován v rozsahu dvou vyučovacích hodin v týdnu. Zájemci ho absolvují během jednoho pololetí, třídy se vždy dělí na dvě skupiny. Vedení školy je přesvědčeno o nutnosti seznámení žáků s nejmodernějším informačním zdrojem. Během inspekce byla realizována jedna hospitace. Výuka, kterou vedl učitel s dobrou odbornou způsobilostí, probíhala ve velmi dobře zařízené počítačové učebně s patnácti žakovskými pracovišti. Vyučování bylo organizováno jako výkladový návod, který žáci bezprostředně aplikovali formou praktického užití.

Zavedení nepovinného předmětu internet je hodnoceno jako přínosné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol čj. 10 922/99-21 ze dne 13. 3. 1999.
- Plán hlavních cílů, úkolů a organizace školy v oblasti teoretického a praktického vyučování pro školní rok 1999/2000.
- Povinná pedagogická dokumentace.
- Tematické plány učitelů českého jazyka, dějepisu, občanské nauky, matematiky, fyziky, elektrotechnických odborných předmětů a odborného výcviku.
- Aktuálně platný rozvrh hodin.

- Pohovory s vedením školy, výchovnou poradkyní a předsedy předmětových komisí hospitovaných předmětů.
- Řízené rozhovory s vyučujícími a žáky hospitovaných tříd.

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- V oborech zakončovaných maturitní zkouškou je pro zlepšení úrovně vzdělávání v matematice zaveden nepovinný předmět cvičení z matematiky s časovou dotací dvě hodiny týdně.
- Ve všech třídách studijních oborů je zaveden nepovinný předmět internet.
- Velmi kvalitní a funkční plánování odborného výcviku.
- Velmi dobré zpracování tematických plánů vyučujících.
- Pomoc vyučujících uchazečům o vysokoškolské studium.
- Maximální snaha vedení školy a dalších pedagogických pracovníků o modernizaci pracovišť odborného výcviku.
- Celkově výborná propagace školy na veřejnosti, úspěšná organizace Dne otevřených dveří.
- Velmi dobré vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky.

Výrazná negativa:

- Úroveň diagnostiky žákovských vědomostí a dovedností je nízká.
- Úroveň profesně orientované a pozitivně motivující výzdoby odborných učeben pro elektrotechnické předměty je nevyrovnaná.
- Schází počítačové vybavení pro aplikační užití v elektrotechnickém měření.

Doporučení:

- Předmětové komise matematiky a fyziky a elektrotechnických předmětů by se měly dlouhodobě zabývat problematikou diagnostikování a evaluace žákovských vědomostí a dovedností.
- Při kontrolních hospitacích ze strany vedení školy nebo při vzájemných hospitacích by měla být podrobně sledována efektivita užití metod rozvíjejících komunikativní schopnosti žáků.
- Vedení školy by mělo nechat změřit intenzitu osvětlení žákovských pracovišť v některých učebnách elektrotechnických předmětů v budově A a ověřit zda vyhovuje příslušným technickým předpisům.
- Vedoucí učitelka předmětové komise elektrotechnických předmětů by měla vést s vedením školy diskusi o možnostech dalšího odborného vzdělávání pedagogických pracovníků, které učitelé považují v současné době za nedostatečné.
- Vedení školy by mělo věnovat zvýšenou pozornost vybavení učitelské i žákovské knihovny elektrotechnickou literaturou s cílem zlepšit podmínky pro její modernizaci, kterou učitelé považují za nutnou. Pro výuku českého jazyka a literatury by bylo vhodné zajistit odběr odborného metodického časopisu.

Na základě skutečností zjištěných orientačních inspekcí je škola celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Šrubař	Jiří Šrubař v. r.
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	Petr Bujok v. r.
	Mgr. Jiří Komín	Jiří Komín v. r.

Ve Frýdku-Místku dne 26. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 11. 1999

Razítko

Mgr. Petr Solich

Petr Solich v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-12-21	142 331/99-11140
Zřizovatel	1999-12-14	142 319/99-11119
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány